

ULOGE GOVORNIKA

Cilj/Svrha: Naučiti koje su uloge govornika u debati	
Ishodi: <ul style="list-style-type: none">● Debatanti razumiju da različiti govornici u debati imaju različite uloge● Debatanti su naučili koja je uloga kojeg govornika u debati● Debatanti razumiju kako se koja uloga govornika ostvari● Debatanti su naučili što su POI	
Aktivnosti: <ul style="list-style-type: none">● Usmeno izlaganje● Vježba● Razgovor, diskusija	Preporuke / Napomene:
Materijali: <ul style="list-style-type: none">● Uručak – Tablica s ulogama govornika● Uručak za vježbu „Točno/netočno“	
Predviđeno vrijeme rada: 45 min	

PONAVLJANJE PRIJE IZVOĐENJA

U debati WS formata postoji 8 govora koje iznose po tri govornika afirmacije i negacije. Svaki od govornika u debati mora ispuniti određenu ulogu. Prvi govornik afirmacije radi uvod u debatu, definira pojmove iz teze, iznosi *case division* (podjelu slučaja) za stranu afirmacije, plan (ukoliko se radi o planskoj tezi), prezentira svoj dio argumentacije te u zaključku sumira svoj govor. Prvi govornik negacije radi uvod u debatu s negacijske pozicije, iznosi *case division* za stranu negacije, prema potrebi pobija definicije koje je iznijela afirmacija (uvodi definicije ako je to afirmacijska strana propustila napraviti), napada afirmacijski plan (u planskoj tezi) i argumente, iznosi kontraplan (ukoliko ga je negacija pripremila), iznosi vlastite argumente te u zaključku sumira svoj govor. Drugi govornik afirmacije pobija napade negacije (ne iznosi ponovno sadržaj koji je prezentirao A1, nego reagira na sukob koji je proizveo N1), pobija kontraplan (ukoliko postoji) i argumente negacije, mora iznijeti vlastite argumente te u zaključku sumira svoj govor. Drugi govornik negacije nastavlja s pobijanjem sadržaja afirmacijskog slučaja, brani kontraplan (ukoliko postoji) i argumente negacije od napada afirmacije, mora iznijeti vlastite argumente te u zaključku sumira svoj govor. Treći govornik afirmacije odgovara na posebno štetne napade negacije i brani se od njih, napada argumente negacije iznešene u drugom govoru negacije, iznosi i analizira sukobe koji su se dogodili u debati i objašnjava zašto ih je afirmacijska strana dobila tj. što je afirmacija dokazala i što negacija nije uspjela dokazati te u zaključku sumira svoj govor. Treći govornik afirmacije može, ali i ne mora imati vlastite argumente. Treći govornik negacije napada argumente iznešene u trećem govoru afirmacije (ukoliko ih je bilo), iznosi i analizira sukobe koji su se dogodili u debati i objašnjava zašto ih je negacijska strana dobila tj. što je negacija dokazala i što afirmacija nije uspjela dokazati te u zaključku sumira svoj govor. Treći govornik negacije ne smije iznositi vlastite argumente. Četvrti govornici rade opću analizu debate kroz glavne ideje afirmacije i negacije – oni analiziraju debatu iz „ptičje perspektive“ i ilustriraju kako su temeljne vrijednosti koje je njihova strana htjela dokazati ostale, zašto su važne, kako su važne te kako se to prožimalo kroz cijelu debatu. U četvrtim govorima se ne smiju uvesti novi argumenti, novi primjeri niti nove strategije pobijanja (govor ne smije biti kontradiktoran prethodnim govorima).

Svi govornici bi trebali najavljivati što rade na početku, ali i za vrijeme govora, kako bi ih bilo jednostavnije za pratiti.

Prvih šest govora traje osam minuta, a četvrti govori (*reply* govori) traju četiri minute. Dok se za vrijeme prvih šest govora strane izmjenjuju tako da prvo govori govornik afirmacije, pa onda govornik negacije, u četvrtim govorima prvi je na redu govornik negacije, a zadnji govor u debati drži govornik afirmacije. Četvrti govornici se moraju najaviti na početku debate, a mogu ih izvesti debatanti koji du bili prvi ili drugi govornici.

Još jedna važna uloga koju imaju svi govornici je postavljanje i primanje pitanja za vrijeme govora – takozvanih POI = *points of information*. Govornici mogu iskoristiti POI kako bi pitali ukoliko im nešto nije jasno, napali određeni dio debalnog slučaja ili postavili temelje za vlastitu argumentaciju. Pitanja se postavljaju za vrijeme prvih šest govora u debati, od početka druge do kraja sedme minute. Pitanja moraju biti kratka (10 sekundi) i jasna, debatant mora ustati kako bi postavio pitanje, a ukoliko želi ponovno postaviti pitanje mora pričekati barem 15 sekundi kako ne bi pretjerano ometao govornika. Govornici bi trebali primiti oko dva POI za vrijeme govora.

PREDLOŽENA IZVEDBA

TIJEK RADA:

1. Uloge govornika u debati (25 min)
2. Vježba „Točno/netočno“ (20 min)

OPIS RADA:

1. Uloge govornika u debati

- S debatantima se ponovi koji elementi debalnog slučaja postoje, potom se s njima raspravi što misle koje elemente treba iznijeti koji govornik. Nakon toga im se postave dodatna pitanja o tome koje uloge misle da bi određeni govornik mogao imati te zašto je važno da se pojedina od tih uloga ispuni.
- Debatantima se da uručak „Tablica s ulogama govornika“ (uručak se nalazi na kraju dokumenta) i zajednički se prođu svi govori. Po potrebi objasniti nejasnoće.
- Ukratko objasniti debatantima što su POI.

2. Vježba „Točno/netočno“

- Debatantima se podijeli uručak „Točno/netočno“ (uručci za voditelje i debatante se nalaze na kraju dokumenta). Debatanti moraju samostalno (ili u parovima, ovisno o njihovom broju) odrediti je li izjava vezana za ulogu govornika točna ili netočna, a ukoliko je netočna moraju ju prepraviti u točnu. Nakon samostalnog rada, izjave se zajednički komentiraju.

Tablica za provjeru jesmo li uspješno ostvarili ciljeve	
Debatanti razumiju da različiti govornici u debati imaju različite uloge	
Debatanti su naučili koja je uloga kojeg govornika u debati	
Debatanti razumiju kako se koja uloga govornika ostvari	
Debatanti su naučili što su POI	

Uručak „Točno/netočno“ za voditelje

		T	N
1.	Ako negacija napada plan, taj napad prvi izvodi drugi govornik negacije.		x
	<i>Točno: Ako negacija napada plan, taj napad izvodi prvi govornik negacije.</i>		
2.	Treći govornik afirmacije mora imati vlastite argumente.		x
	<i>Točno: Treći govornik afirmacije može, ali ne mora, imati vlastite argumente.</i>		
3.	Prvi govornik afirmacije uvijek iznosi afirmacijske definicije.	x	
4.	Drugi govornik negacije ne mora imati vlastite argumente.		x
	<i>Točno: Drugi govornik negacije mora imati vlastite argumente.</i>		
5.	Drugi govornik afirmacije treba ignorirati argumente negacije i samo se baviti svojom linijom argumentacije.		x
	<i>Točno: Drugi govornik afirmacije mora reagirati na napade negacije i napasti argumente negacije.</i>		
6.	Treći govornik afirmacije može biti reply govornik negacije.		x
	<i>Točno: Treći govornici ne mogu biti reply govornici.</i>		
7.	Prvi govornik afirmacije ne mora primiti nijedan POI zato što je njegova uloga postaviti debatu.		x
	<i>Točno: Svi govornici, osim reply govornika, moraju primati POI.</i>		
8.	Treći govornici ne moraju primiti nijedan POI zato što je njihova uloga analizirati debatu.		x
	<i>Točno: Svi govornici, osim reply govornika, moraju primati POI.</i>		
9.	Ukoliko se s njima ne slaže, negacija mora napasti definicije u prvom govoru negacije.	x	
10.	Negacija ne mora imati vlastite argumente, dovoljno je samo napadati afirmaciju.		x
	<i>Točno: Negacija mora imati vlastite argumente koje prezentira u prvom i drugom govoru negacije.</i>		
11.	Ukoliko ga ima, negacija kontraplan mora iznijeti u prvom govoru negacije.	x	
12.	Afirmacija treba najsnažniji argument ostaviti za trećeg govornika, tako da iznenadi negaciju.		x
	<i>Točno: Ukoliko smatraju da je određeni argument ključan za debatu, govornici ga moraju iznijeti na početku debate kako bi se o tom pitanju moglo što više raspravljati.</i>		
13.	Reply govornici smiju iznositi nove argumente.		x
	<i>Točno: Reply govornici ne smiju iznositi nove argumente.</i>		
14.	Prvi i drugi govornik se mogu za vrijeme debate dogovoriti tko će biti reply govornik.		x
	<i>Točno: Debatanti se moraju dogovoriti tko će biti reply govornik prije početka debate.</i>		
15.	Treći govornik negacije može, ali i ne mora, imati vlastite argumente.		x
	<i>Točno: Treći govornik negacije ne može imati vlastite argumente.</i>		

Uručak „Točno/netočno“ za debatante

		T	N
1.	Ako negacija napada plan, taj napad prvi izvodi drugi govornik negacije.		
2.	Treći govornik afirmacije mora imati vlastite argumente.		
3.	Prvi govornik afirmacije uvijek iznosi afirmacijske definicije.		
4.	Drugi govornik negacije ne mora imati vlastite argumente.		
5.	Drugi govornik afirmacije treba ignorirati argumente negacije i samo se baviti svojom linijom argumentacije.		
6.	Treći govornik afirmacije može biti <i>reply</i> govornik negacije.		
7.	Prvi govornik afirmacije ne mora primiti nijedan POI zato što je njegova uloga postaviti debatu.		
8.	Treći govornici ne moraju primiti nijedan POI zato što je njihova uloga analizirati debatu.		
9.	Ukoliko se s njima ne slaže, negacija mora napasti definicije u prvom govoru negacije.		
10.	Negacija ne mora imati vlastite argumente, dovoljno je samo napadati afirmaciju.		
11.	Ukoliko ga ima, negacija kontraplan mora iznijeti u prvom govoru negacije.		
12.	Afirmacija treba najsnažniji argument ostaviti za trećeg govornika, tako da iznenadi negaciju.		
13.	<i>Reply</i> govornici smiju iznositi nove argumente.		
14.	Prvi i drugi govornik se mogu za vrijeme debate dogovoriti tko će biti <i>reply</i> govornik.		
15.	Treći govornik negacije može, ali i ne mora, imati vlastite argumente.		